

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2014

Na exkurze cestujeme s "Dobrobusem"

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2014

Prak - prevence kriminality, o.s.
Brodského 1673/13, 149 00 Praha 4
IČ 26634252
www.prak-prevence.cz

Vznik: 16.7.2003

Právní forma: občanské sdružení

Datum a číslo registrace: 16.7.2003 VS/1-X/54 527/03-R

Bankovní spojení: 2000687657/2010

Statutární orgán: výkonný výbor sdružení ve složení: Eva Carbolová – předsedkyně, ředitelka sdružení, Mgr. Kamila Carbolová - místopředsedkyně sdružení, Mgr. Kristýna Čobanová - člen výboru.

Spolupracovníci:

Mgr. Ing. Marie Nováková, JUDr. Zdeněk Náhodský, Mgr. Kristýna Čobanová, Mgr. Kamila Carbolová, Kateřina Racková, Mgr. Pavla Bohatová, Mgr. Dana Špryňarová, Jakub Dvořák, Mgr. Jitka Drahokoupilová, Bc. Jan Vrba, Mgr. Erika Panenková, Marek Carbol, David Vavřík, Mgr. Monika Duchoňová, Milota Procházková, Jan Carbol, Michal Záleský, Petr Hajný, Tibor Pavelek, Jan Kučera.

Poděkování

všem našim milým spolupracovníkům - lektorům, vedení a zaměstnancům spolupracujících věznic, MŠ Drahaňská, PN Bohnice a všem, kteří nás podpořili jak finančně, tak dobrovolnou činností.

Děkujeme pedagogům – metodikům prevence na školách, kteří s námi plánují jednotlivé akce a dělají vše pro zdárný výsledek.

Jaký byl rok 2014?

Tento rok byl pro nás zase jiný, zajímavý novými aktivitami. Největší novinkou na poli prevence kriminality bylo spuštění certifikace primární prevence, které má sjednotit přístup a zaručit kvalitu programů na školách. Je pro organizace dobrovolná, ale podpora státu má být podmíněna právě jejím získáním.

Snažili jsme se usilovně poprat s mnohastránkovými „Standardy odborné způsobilosti poskytovatelů programů školské primární prevence rizikového chování“. Průběžně jsme také komunikovali s jedním z tvůrců prof. PhDr. Michalem Miovským Ph.D o jednotlivých kapitolách, vznášeli jsme připomínky, komunikovali s ostatními organizacemi, které se na ni připravovaly nebo jí právě procházely. Certifikace v současné podobě je velmi náročná administrativně i finančně. Certifikovat bychom mohli pouze program prováděný přímo na školách, zatímco exkurze, které považujeme za velmi důležité, se vymykají. Preferujeme při nich odborníky na danou problematiku, kteří přímo pracují v daném oboru (zaměstnanci věznic, výchovných ústavů, lékaři, soudní znalec). Zkušenosti z praxe jsou pro děti důvěryhodné. Proto jsme se rozhodli prozatím o certifikaci nezažádat, odložili jsme téměř hotové manuály a dali se do opravdové každodenní práce na školách.

O granty na MHMP nebo MŠMT jsme tedy nemohli žádat. Rozhodli jsme se jít jinou cestou a pokusili se oslovit dárce – Nadaci Karla Janečka a Arcibiskupství pražské.

K naší velké radosti jsme u obou organizací uspěli a mohli tak zase celý rok pracovat.

Navázali jsme také více na dobrovolnou činnost ředitelky Praku a začali se intenzivněji věnovat pomoci propuštěným a jejich rodinným příslušníkům.

V květnu jsme napsali žádost o grant pro propuštěné z Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost z Evropského soc. fondu v ČR na integraci sociálně vyloučených skupin na trh práce. V listopadu nám bylo oznámeno, že přestože náš projekt splnil podmínky věcného hodnocení, nebyl podpořen z důvodu vyčerpání alokace.

Přesto jsme měli v péči 12 klientů, což se nám dařilo i díky spolupráci s Potravinovou bankou a Nadací Dobré dílo sv. Karla Boromejského. Někteří z těchto klientů mohli působit na DPP jako lektori Praku při besedách ve školách po návštěvě studentů ve věznici. Poskytovali jsme jim sociální podporu, poradenství, komunikovali jsme s úřady, sháněli ubytování a zaměstnání, podporovali jejich rodiny.

Preventivní blok v PN Bohnice - farma

Také jsme se zúčastnili Národní potravinové sbírky v Globusu na Černém Mostě.

Události v roce 2014:

- leden - obdrželi jsme dar z Nadace Karla Janečka
- březen - obdrželi jsme dar z Arcibiskupství pražského
- duben - rozhovor v Radiu+
- květen - napsali a podali jsme žádost o grant z Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost z Evropského sociálního fondu v ČR na integraci sociálně vyloučených skupin na trh práce
- červenec - setkání lektorů Praku
- srpen - jednání s MČ Praha 11
- říjen - jednání na MHMP
- listopad - setkání s panem Karlem Janečkem
- listopad - účast v Národní potravinové sbírce
- prosinec - obdrželi jsme dar z Arcibiskupství pražského

Během roku probíhaly pravidelné intervize. Četnost supervizí se odvíjela podle získaných finančních prostředků.

V roce 2014 byl počet aktivit na školách o cca. 11% nižší než v předchozím roce. Počet exkurzí se zvýšil o 17%, počet besed naopak klesl o 22%. Museli jsme realizovat pouze aktivity, na které přispívaly městské části nebo školy samotné. Na školách, které neměly vlastní prostředky, jsme museli programy zredukovat, ale díky daru z Arcibiskupství pražského jsme mohli školám na prevenci přispět.

Celkem se programů zúčastnilo více než 3750 žáků, exkurzí - výjezdů cca. 1450 žáků a bloků cca. 2300 žáků.

Činnost sdružení

Naše nabídka obsahovala 24 preventivních programů, ze kterých by si školy mohly ve spolupráci s námi vytvořit kontinuální program od prvních do devátých tříd, což se úplně nezdařilo. Důvod je obecně známý, a to nedostatek finančních prostředků. Prevence by měla být pro všechny děti bez rozdílu, ale peníze na programy nedostanou zdaleka všechny školy. Nelze pracovat kontinuálně, není-li zajištěno kontinuální financování a to nejlépe na několik let dopředu.

Nezbývalo tedy, než nabídnout školám, aby si vybraly pouze ty programy, které je nejvíc oslovují vzhledem k situaci ve třídách a které doplní minimální preventivní program školy. To je ovšem spíš hašení začínajícího požáru než účinná prevence.

Projekt prevence kriminality nabízí:

a) **půldenní preventivní bloky - výjezdy:** věznice, pracovní tábor Vojna, Terezín, Lidice, speciální mateřská škola, psychiatrická nemocnice Bohnice.

Ty vedly k aktivnímu poznávání problematiky vězeňství, kriminálního chování a jeho dopadů, přiblížily závislostní chování a jeho vliv na psychiku, rodinu, děti. Seznámily studenty s léčbou psychicky nemocných od historie po současnost, vývojem lidské sexuality a léčbou deviací. Doplnily občanskou nauku a výuku novodobých dějin. Kromě těchto výjimečných programů jsme nabízeli i celou škálu preventivních aktivit – viz. dále.

b) **2 – 3 hodinové bloky ve škole na témata:** trestní odpovědnost, etika a morálka, zdravé postoje k hodnotám, sexuální výchova, agresivita, šikana, kyberšikana, prevence kriminality, vězeňství, rasismus, závislostní chování, poruchy příjmu potravy, sebeobrana, 1. pomoc – rizika neposkytnutí, prevence požáru, mimořádné události, atd.

Programy pro I. stupeň se týkaly hlavně hodnot života – vztahů v rodině, mezi sourozenci, výchova ke slušnosti. Volně na sebe navazovaly a pokaždé byly přizpůsobeny stáří a dosaženým vědomostem dětí. Učitelé pak mohli se získanými vědomostmi žáků pracovat i v jiných předmětech. Nejraději bychom zahrnuli do preventivních programů také mateřské školy a 1. - 2. třídy, kde se již dají pozorovat známky rizikového chování. Rozšíření programu je ovšem závislé na finančních prostředcích.

Jak děti nastupují do vyšších ročníků, přizpůsobujeme i naše programy problematice, se kterou se v tu dobu potýkají.

Počet uskutečněných programů:

typ programu	počet
trestní odpovědnost I a II	2
etika	4
setkání ve škole po věznici	25
program proti kouření a marihuaně	7
sexuální a rodinná výchova	8
hodnoty života pro 1. stupeň	11
agresivita a domácí násilí	16
poruchy příjmu potravy-anorexie a bulimie	4
první pomoc	2
kyberšikana	6
mimořádná událost očima dětí	4
sympáťák	3
kommunikační fauly, manipulace	3
tolerance, asertivita	2
sebeobrana	3
média	4
celkem	104

typ půldenního preventivního bloku	počet
věznice	32
Terezín, Lidice, Vojna	3
PN Bohnice	23
speciální MŠ	4
celkem	62

Městská část	počet škol
MČ Praha 1	2
MČ Praha 2	2
MČ Praha 3	1
MČ Praha 4	2
MČ Praha 5	2
MČ Praha 6	1
MČ Praha 9	2
MČ Praha 11	7
MČ Praha 13	2
MČ Praha 15	2
MČ Praha 17	3
MČ Praha 18	2
MČ Praha 20	2
mimopražské školy/kluby	2
střední školy	4
celkem	36

Účast na programech

Ve školním roce 2014/2015 se projektu prevence zúčastnilo 36 základních, speciálních škol, gymnázií a klubů z Prahy a Středočeského kraje.

Konkrétní programy - anotace

Hodnoty života – Chci být šťastný

Co je pro mě nejdůležitější – rodina a přátelství. Nácvik verbální a neverbální komunikace s cílem spolupráce, přátelství. Jsem jedinečný - pozitivní hodnocení sama sebe, tolerance, akceptace rozdílnosti, odpuštění...

Trestní odpovědnost I

Trestné činy (krádež, loupež, ublížení na zdraví, drogové delikty, porušování autorských práv, vandalismus, sprejerství), dotazy, diskuze, druhy trestů (dle zákona 218/2003Sb.), typy ústavů.

Trestní odpovědnost II

Navazující program pro starší žáky. Práce zaměstnanců obvodní sociální péče o dítě – OSPOD, co je středisko výchovné péče - SVP, diagnostický ústav, rozdíl mezi dětským domovem se školou a dětským domovem, výchovný ústav, dobrovolný pobyt... vazba, PMS (probační a mediační služba). Kazuistiky a interakční cvičení. Rozvoj témat na základě aktuálního zájmu dětí.

Nikotinismus dětí a mládeže, návykové látky

Kouření – startovací droga. Psychologické dispozice vedoucí k zneužívání návykových látek. Jak zvládám problémy. Sebepoznání - sebepřijetí. Kdo je kdo - obhajoba - obžaloba kuřáka. Asertivní techniky obhajoby a odmítání.

Kyberšikana

Nástrahy internetové kriminality, zneužívání osobních dat a informací, nebezpečí přílišné důvěry k neznámým lidem na internetu, jak je snadné touto cestou někomu ublížit, apod. Přiblížit žákům pojmy jako je čest, úcta ke druhým, ochota pomoci...

Sympaťák - Jak se prosadit v kolektivu a získat přátele

Jak mě vidí ostatní a jak mě berou? Co znamená být přítelem? Proč potřebuji přátelství? Práce s trémou, stresem – v rovině fyzické a psychické. Tréma je má soukromá věc! Dá se bránit pomluvám?

Agresivita, násilí, šikana a jejich dopady

Prevence agresivity dětí, mladistvých, nezletilých - její vliv na chování. Jak agresivita vzniká? Co tento pojem představuje? Kdy hovoříme o uvážené agresivitě? Jakým způsobem ji lze eliminovat? Ublížíuji agresivitou také sobě? Jaký podíl na agresivitě jedince má výchova? Jak se projevuje agresivita ve školním kolektivu?

Tolerance, asertivita a hloupost, multikulturní tolerance

V čem jsme odlišní, v čem stejní... Jsem jiný! Prezentace základních znaků kultury, práce s příběhem, prožitková hra... Seminář je zaměřen na schopnost žáků přijmout vrstevníky z odlišného kulturního prostředí.

Základní poučení o sebeobraně

Reaguje na zvýšený počet loupežných přepadení na území Prahy. Poskytuje dětem základní informace o sebeobraně, např. jak se chovat na ulici večer; proč říkat rodičům, kam jdu; jak reagovat na napadení skupinou; co je to nutná sebeobrana, atd.

Etická výchova s důrazem na prevenci

Dialogy a prožitkové aktivity pro žáky k tématu řešení problémů, sebeúcty, pozitivní hodnocení sebe, druhých a života. Nácvik dovednosti vyjadřovat vlastní city, usměrňovat je, vytvářet pevná přátelství, převzít zodpovědnost za svůj život, pomáhat druhým.

Sexuální problematika pro 2. stupeň

Učení formou prožitku, dialogu, které je doprovázeno příběhy. Základní poučení o psychických a fyzických změnách v dospívání, vztazích, antikoncepci, AIDS, předčasném sexu. Podpora pevných a trvalých vztahů a rodičovství. Problematika prostituce, zneužívání, domácího násilí.

Konflikt – součást života

Prevence konfliktu vnitřního i vnějšího. Představuje konflikt jako nutnou součást života, převedení sporu na problém, hledání přijatelného kompromisu bez poškození sebeúcty nebo úcty k druhému člověku. Je veden prožitkovou formou.

Komunikační fauly – lež, pomluva, ironie, manipulace, kritika

Rozpoznání spravedlivé a nespravedlivé kritiky, pravidla vyjadřování a rozlišení kritiky konstruktivní, formy manipulace a techniky obrany proti ní. Zvládání krize dospívání ve vztahu k autoritám neagresivní formou a vytváření pozitivního prostředí doma i ve škole.

Média – součást naší doby i naší rodiny – manipulace, klamavá reklama

Rozlišování manipulace a obrana proti ní. Problematika reálných a zobrazených vzorů, negativních vzorů a jejich vliv na život. Využití zkušeností lektorky ze spolupráce s médii a vlastní publikační činnosti.

První pomoc

Výuka základních technik život zachraňujících úkonů teoreticky a hlavně prakticky - kardiopulmonální resuscitace, srdeční masáž, dýchání z plic do plic, postup při přivolání RZP, cévní mozková příhoda, infarkt myokardu, dále krvácení, otravy, popáleniny, epileptický záchvat a hypoglykemické koma. Používá se resuscitační model „Andula“.

Poruchy příjmu potravy

Příčiny vzniku poruch příjmu potravy - anorexie a bulimie, stravovací návyky, vliv médií na ideál krásy, normy společnosti.

Požár, výbuch, nehoda - blok o požární prevenci trochu jinak

Blok o požární prevenci a s tím spojená nebezpečí kriminálního chování, seznámení s nebezpečími v bytě, přírodě, v autě. Jak jim předcházet, jak zareagovat, pokud se děti stanou účastníky nebezpečné situace.

Mimořádná událost očima dětí a dospívajících

Blok navazující na předchozí, je zaměřen na to, jak mohou děti zasáhnout mimořádné situace prezentované v médiích, nenadálé situace v rodině, prožívání nejen zasažených osob, vedení k empatii, základy Právní občanské pomoci.

VÝCHOVNÉ VÝJEZDY

Prohlídka a přednáška ve věznici pro žáky starší 15 let + dvou až tříhodinový navazující seminář o vězeňství ve škole

Zakončení našich programů na ZŠ. Žáci navštíví jednu ze 14 spolupracujících věznic v Čechách, seznámí se s prostory a chodem věznice - buď přímou prohlídkou nebo (pokud to z bezpečnostních důvodů není možné) videem z vnitřních prostor a odborným výkladem personálu věznice. Bezprostřední působení vězeňského prostředí je silným emotivním zážitkem. Žáci prožijí, být na krátkou dobu, pocit omezení svobody a všeho, co vězeňské prostředí evokuje, získají nové informace.

V následujícím týdnu po absolvování exkurze proběhne ve škole **dvou až tříhodinový seminář** s žáky. Účelem tohoto setkání je zopakovat, utřídit a doplnit informace načerpané ve věznici, zodpovědět dotazy, které žáky napadly po exkurzi. Na přednášce mají žáci možnost hovořit s člověkem, který sám prošel výkonem trestu a seznámit se s obtížemi návratu do společnosti.

Návštěva speciální mateřské školy

Ve Speciální mateřské škole v Čimicích jsou umístěné děti závislých rodičů, rodičů ve výkonu trestu, děti sexuálně zneužívané, agresivní a nezvladatelné. Program působí preventivně v oblasti vlivu alkoholu, drog a kriminálního chování u rodičů na děti do šesti let věku.

Psychiatrická nemocnice Bohnice s přednáškami lékařů a terapeutů

V PN Bohnice navštíví žáci pavilon Centrální terapie, dále absolvují 2 přednášky o duševních poruchách a psychiatrii a o problematice sexuálních poruch a deviací. Na závěr navštíví pavilon závislostí, kde se seznámí s touto problematikou, setkají se s závislými ženami, které se zde léčí, vyslechnou jejich příběh a mají možnost dotazů.

Pracovní tábor Vojna Příbram

K doplnění výuky dějepisu organizujeme exkurze do Pracovního tábora Vojna, kde jsou shromážděna fakta o politických procesech v 50. letech 20. stol. Žáci mohou shlédnout rekonstruované budovy v areálu tábora. Součástí expozice je též video o politické situaci po roce 1948. Prohlídka je doplněna odborným výkladem zaměstnanců památníku.

Terezín

Prohlídka Malé pevnosti s odborným výkladem, promítání filmu o historii, dle zájmu možná prohlídka dalších objektů ve městě.

Lidice

Prohlídka areálu, multimediální muzeum. Odborný výklad.

Exkurze do Centra pro zdravotně postižené - Fatima

Nabízí seznámení se zařízením, představení činnosti, výklad odborného personálu, prohlídku areálu, kontakt s klienty a praktická ukázka, jak lze pomocí přístrojů pomáhat lidem po úrazech míchy či amputacích dolních končetin. Slouží také preventivně, ukazuje na důležitost hodnoty vlastního zdraví a života. Průvodcem je bývalý klient tohoto zařízení.

Finanční sekce

(zaokrouhлено na 1000)

příjmy		výdaje	
dar Nadace K. Janečka	33 000	mzdy, lektorné a OON	419 000
Arcibiskupství pražské	300 000	doprava	133 000
příspěvky žáků a škol	309 000	nájemné + energie	38 000
sponzorské dary	33 000	materiál, DDM	1 000
dotace a prostř. MČ	188 000	spoje, poštovné	25 000
ostatní příjmy	1 000	lektorné ŽL	42 000
		služby	3 000
		vrácené přeplatky	36 000
celkem	840 000	celkem	697 000
zisk	167 000		

V roce 2014 převýšily příjmy výdaje o 167 000,- Kč. Tento fakt byl způsoben tím, že 2. část daru Arcibiskupství byla určena na další kalendářní rok.

Exkurze ve Věznici Rýnovice - vycházkový dvůr.

**DĚKUJEME SPOLUPRACUJÍCÍM ORGANIZACÍM,
DÁRCŮM A SPONZORŮM**

Arcibiskupství pražské
Městská část Praha 6, 9, 15, 17, 18, 20
Nadace Karla Janečka
STEM/MARK, a.s.
JABLOTRON ALARMS, a.s.
IGNUM, s.r.o.
Nadace dobré dílo sester sv. Karla Boromejského
Potravinová banka
Individuální dárci

Prak - prevence kriminality, o.s.
www.prak-prevence.cz

Brodského 1673/13
149 00 Praha 4
IČ 26634252